

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoP/47/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623201968
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Tobiašová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:7623201968.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Tobiašovej a členiek senátu JUDr. Ingrid Radomskej a JUDr. Elišky Har Tzvi v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého: X. W., C.. XX.XX.XXXX, D. S. I. XX, L. O. C. A., M. S. N. XX, L. A. C. D., zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny O. C. A., dieťa rodičov: matka U. Q., C.. XX.XX.XXXX, H.. XX.XX.XXXX, a otec W.Á. W., C.. XX.XX.XXXX, D. S. A. XX, L. M., M. S. N. XX, L. A. C. D., právne zastúpený: JUDr. Jozef Furčák, advokát so sídlom Puškinova 856/4, Vranov nad Topľou, za účasti starých rodičov: K. V.Á., C.. XX.XX.XXXX X. W. V., C.. XX.XX.XXXX, L. D. S. I. XX, L. O. C. A., právne zastúpených: JUDr. Vladimír Mačík, advokát, Hlavná 137, Prešov, IČO: 52 763 579, v konaní o úprave rodičovských práv a povinností, o odvolaní starých rodičov proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 6P/71/2023-207 zo dňa 12.12.2024 takto

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok vo výrokoch II., III. a IV.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Otec sa pôvodným návrhom domáhal zníženia výživného na maloletého X. a na maloletú C. a určenia styku otca s maloletými deťmi. V priebehu konania došlo k viacerým zmenám v skutkovom stave. Maloletá C. nadobudla plnoletosť a následne otec žiadal zveriť maloletého X. do jeho osobnej starostlivosti spolu s návrhom na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by súd až do právoplatného skončenia veci samej zveril maloletého X. do dočasnej starostlivosti otca.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Spišská Nová Ves ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“ alebo „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.:

„I. Súd konanie v časti návrhu otca na úpravu rodičovských práv a povinností k mal. C. W., C.. XX.XX.XXXX, z a s t a v u j e .

II. Súd zrušuje spoločnú náhradnú osobnú starostlivosť manželov K. V., C.. XX.XX.XXXX, X. W. V., C.. XX.XX.XXXX, k maloletému X. W., C.. XX.XX.XXXX, nariadenú v zmysle Rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 4P/7/2022 z 10.03.2022, právoplatného dňa 01.04.2022, a zveruje mal. X. W., C.. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti otca W. W., C.. XX.XX.XXXX.

III. Týmto sa mení Rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 4P/7/2022 z 10.03.2022, v časti výroku I. o osobnej starostlivosti k mal. X. W., C.. XX.XX.XXXX, vo výroku č. II. o vyživovacej povinnosti otca k mal. X. W., C.. XX.XX.XXXX, a vo výroku č. III. o styku otca s mal. X. W., C.. XX.XX.XXXX.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.“

3. Súd svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 28 ods. 2, § 44, § 45 ods. 1, 9, § 47 ods. 1 písm. d), § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), § 2 ods. 1, § 121, § 52, § 57 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

4. Súd prvej inštancie po vydaní neodkladného opatrenia, ktorým zveril maloletého do dočasnej starostlivosti otca, dospel k záveru, že dôvody, pre ktoré bola nariadená spoločná náhradná osobná starostlivosť o maloleté deti - C. a X. už pominuli a je na mieste uvažovať o zrušení spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov k maloletému X.. C.T. dňa XX.XX.XXXX dovŕšila plnoletosť, preto súd konanie v časti návrhu otca na úpravu rodičovských práv a povinností k nej zastavil. Otec prejavil vôľu osobne sa starať o maloletého syna. Neodkladným opatrením bol maloletý X. dočasne zverený do osobnej starostlivosti aj preto, aby súd zistil, či sa vie maloletý aklimatizovať a prispôbiť novému výchovnému prostrediu. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že dôvody, pre ktoré bola nariadená náhradná osobná starostlivosť, pominuli, otec má stabilný príjem, nepracuje brigádne, má stále bydlisko u priateľky, má možnosti a priestor na spoločné aktivity so synom. Súd zdôraznil, že inštitút náhradnej osobnej starostlivosti je dočasným inštitútom a táto forma osobnej starostlivosti trvá iba do vtedy, dokiaľ osobnú starostlivosť nemôžu vykonávať rodičia. K argumentácii starých rodičov, že výchovné prostredie u starých rodičov je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, súd uviedol, že v zmysle čl. 7 a nasl. Dohovoru o právach dieťaťa má maloleté dieťa právo na starostlivosť svojimi biologickými rodičmi. Maloletý pred súdom uviedol, že chce ísť študovať do M. za X., čo bude obnášať nový kolektív, noví kamaráti, noví vyučujúci, presne to, čo starí rodičia v súčasnosti spochybňujú. Súd mal za to, že je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa čo najskôr obnoviť rodičovské puto medzi otcom a synom aj s poukazom na to, že otec so synom zdieľajú spoločné záujmy - autá a motorky, a preto je nutné vytvoriť priestor, aby sa toto rodičovské puto medzi otcom a synom mohlo rozvíjať. Dokonca, od kedy bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti otca, si zlepšil prospech, a aj z pohľadu prípravy na ďalšie povolanie je podľa názoru súdu výchovné prostredie u otca prospešnejšie z dôvodu, že otec má vyššiu autoritu ako starí rodičia. Súd sa zaoberal aj diametrálne rozdielnymi výpoveďami maloletého na pojednávaní dňa 12.02.2024 a dňa 21.10.2024. Súd uzavrel, že úlohou starých rodičov vo vzťahu k maloletému je podporovať jeho vzťah k otcovi, prípadne obohatiť jeho život tým, že mu vytvoria podmienky na realizáciu jeho životných predsavzatí a cieľov, nie vytvárať vzťahovú prepať medzi maloletým a jeho otcom.

5. O trovách konania rozhodol v zmysle § 52 CMP.

III. Obsah odvolania starých rodičov a vyjadrení k odvolaniu

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, a to proti výrokom II., III. a IV., podali odvolanie starí rodičia. Zdôraznili, že dôvodom pre zverenie maloletého do ich náhradnej osobnej starostlivosti bola jeho nespôsobilosť sa o deti postarať. Majú za to, že dôvodom podania návrhu otca na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti bolo, že otec by bol stíhaný pre prečin zanedbania povinnej výživy a ak otec obnoví starostlivosť o maloletého, jeho finančná situácia bude priaznivejšia, nakoľko bude mať nárok na štátne sociálne dávky, prídavok na nezaopatrené dieťa, daňový bonus a tiež sirotský dôchodok, ktorý je maloletému vyplácaný. Otec počas obdobia, kedy bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, o maloletého neprejavoval taký záujem, ktorý by mal otec prejavovať o syna; záujem bol len formálny a povrchný, udržiaval kontakt s maloletým len telefonovaním, cez sms a občasnými návštevami v mieste jeho bydliska. Otec sa nezaujímal o potreby, záujmy, vízie, plány maloletého, absentoval otcovský vzor a vedenie; toto suplovali starí rodičia tak, ako najlepšie vedeli. Maloletý sa v otcovi sklamal, čo uviedol aj v svojej výpovedi v súdnom konaní. Chce sa vrátiť k starým rodičom a k svojej sestre, kde sa cíti doma. Skutočný záujem o dieťa sa prejavuje citmi, láskou, poznaním osobnosti maloletého vo všetkých jej podobách, a nie iba fyzickou prítomnosťou otca. Súd v prejednávanej veci povýšil a uprednostnil záujem otca na obnovenie rodinného vzťahu namiesto toho, aby posudzoval, či je zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti v najlepšom záujme maloletého. Súd

odignoroval názor maloletého, ktorý vyjadril svoj postoj vo veci, ktorá sa ho týka a prejavovaný názor maloletého dieťaťa by mal byť zohľadnený pri rozhodovaní súdu v jeho veci. Odvolatelia sú toho názoru, že náhradná osobná starostlivosť o maloletého nestratila svoje opodstatnenie. Do budúcnosti však nie je vylúčené, ak dôjde k pozitívnej zmene postoja a obnovenia ochladnutého vzťahu otca k maloletému, že tieto podmienky vytvorené budú, čo je aj úprimným práním starých rodičov, ktorí si uvedomujú, že pre maloleté dieťa nie je nič viac, ako milujúca náruč rodiča, ktorú však maloleté dieťa v osobe otca zatiaľ nenachádza. Navrhli, aby bolo o odvolaní proti výroku II., III. a IV. rozsudku súdu prvej inštancie rozhodnuté odvolacím orgánom tak, že návrh otca ako nedôvodný v celom rozsahu zamietne.

7. K odvolaniu starých rodičov zaslal písomné vyjadrenie kolízny opatrovník. Uviedol, že jeho úlohou je chrániť záujem maloletého dieťaťa. Zdôraznil, že maloletý sám počas pojednávania odišiel do domácnosti otca, bolo to rozhodnutie maloletého, ktorý vyjadril, že mu otec v živote chýba. Maloletý je v období puberty, svojím konaním a tvrdeniami ukazuje, že ešte nemá vyhranený názor na život a svoju budúcnosť. To, čo mu vadilo v domácnosti starých rodičov, mu teraz vadí u otca. Maloletý hľadá ľahší a voľnejší výchovný štýl. V domácnosti otca má stanovené pravidlá, ktoré musí dodržiavať. Počas bývania u otca sa zlepšil aj v škole, otec spolupracuje so školou, chodí na rodičovské združenia, komunikuje aj so školskou psychologičkou. Sám požiadal pani učiteľku o doučovanie z matematiky pre syna. Vzťahy medzi členmi rodiny sú napäté a negatívne to ovplyvňuje maloletého. Otec podporuje kontakt syna s plnoletou sestrou a starými rodičmi. Maloletý chodí k nim na základe dohody medzi nimi, otec vníma zlepšenie vzťahu so synom, a preto aj navštevuje školského psychológa. Má svojho syna rád a chce pre neho to najlepšie. Je pravdou, že v čase zverenia maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti dôvody na náhradnú osobnú starostlivosť boli, no otec sa roly otca nevzdával, kontaktoval príslušný úrad s podnetmi kvôli bráneniu mu v styku so synom zo strany starých rodičov. Maloletý je v starostlivosti otca od 12.02.2024, teda takmer rok a v starostlivosti otca neboli zistené závažné nedostatky. Navrhol odvolanie starých rodičov zamietnuť a rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správne.

8. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka zaslali vyjadrenie starí rodičia. Hodnotia ho ako negatívne. Majú za to, že kolízny opatrovník zaujal rolu advokáta otca maloletého dieťaťa, obhajuje záujmy otca, nie záujmy a potreby maloletého dieťaťa. Nie je zrejmé, ako kolízny opatrovník dospel k prezentovaným skutkovým záverom o benevolentnom výchovnom vplyve starých rodičov a naopak, o vhodnej výchove otca s pravidlami. Poukázali na výpoveď plnoletej sestry v konaní pred prvoinštančným súdom. Kolízny opatrovník suploval aktivitu otca v súdnom konaní, o čom svedčí aj podané vyjadrenie. Naopak, otec by mal deklarovať, že mu záleží na maloleťati, aktívnym spôsobom v konaní vystupovať, využívať všetky zákonné a dostupné prostriedky. Názor starých rodičov, ako na veci priamo zainteresovaných osôb, kolízny opatrovník nezisťoval a nevyžadoval si od nich žiadne pre vec relevantné informácie. Starí rodičia navrhli, aby bol maloletý vypočutý v konaní pred odvolacím súdom za účelom zistenia úplného a správneho skutkového stavu veci. Zotrvali na podanom odvolaní.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že odvolanie starých rodičov nie je dôvodné.

10. Predmetom konania pred súdom prvej inštancie bolo zrušenie spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov k maloletému X., C.. XX.XX.XXXX, nariadenej súdom prvej inštancie rozsudkom zo dňa 10.03.2022, sp.zn 4P/7/2022.

11. Predmetom odvolacieho konania vzhľadom na odvolacie námietky starých rodičov je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie zrušil náhradnú osobnú starostlivosť u maloletého X. (výroky II., III.) a rozhodol o trovách konania (výrok IV.).

12. Vo vzťahu k odvolacím námietkam starých rodičov, odvolací súd v prvom rade zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované zákonné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani aby prebral a riadil sa ním predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj napr. IV.ÚS 252/2004, I.ÚS 50/2004, II.ÚS 3/1997, II.ÚS 251/2003).

13. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe „Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzujúcim rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci, rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie“ (uznesenie NS SR sp. zn. 5Obdo/98/2018 zo dňa 29.1.2020). „Odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok“ (ÚS SR vo veciach II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08).

14. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku v napadnutej časti vo výroku o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti u maloletého X. a vo výroku o trovách konania, i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutočný stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel k správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo účastníkov na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky). Súd prvej inštancie je vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení rozsudku v napadnutej časti vo výroku o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti u maloletého a vo výroku o trovách konania koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné. Rozsudok súdu prvej inštancie je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj spravodlivé. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku vo výroku o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti u maloletého a vo výroku o trovách konania je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd nezistil dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného postupu. Práve pre správnosť a objektívnu argumentačnú presvedčivosť takto súdom prvej inštancie predostretých dôvodov by tak zásadne postačovalo len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolacím súdom odvolaním sa na ne (§ 387 ods. 2 CSP). Odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozsudku v napadnutej časti vo výroku o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti u maloletého a vo výroku o trovách konania preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty starých rodičov v odvolaní.

15. Maloletý X.Q. a (vtedy) maloletá C. boli rozsudkom Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi zo dňa 10.03.2022 č.k. 4P/7/2022 zverení do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov K.Y. V.K. X. W. V. a otec bol zviazaný prispievať na ich výživu mesačnou sumou, ktorú poukazoval na účet ÚPSVaR O. C. A.. Dôvodom zverenia maloletých detí do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov bola okolnosť, že matka maloletých zomrela v roku XXXX a otec nemal vytvorené podmienky pre riadnu starostlivosť a výchovu maloletých detí.

16. Zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti prichádza do úvahy iba v prípadoch, ak rodičia mal. dieťaťa nezabezpečujú, alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa. Podľa čl. 7

Dohovoru o právach dieťaťa je každé dieťa registrované hneď po narodení a má od narodenia právo na meno, právo na štátnu príslušnosť, a pokiaľ je to možné, právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť. Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečia, aby dieťa nemohlo byť oddelené od svojich rodičov proti ich vôli, ibaže príslušné úrady na základe súdneho rozhodnutia a v súlade s platným právom a v príslušnom konaní určia, že také oddelenie je potrebné v záujme dieťaťa (čl. 9 Dohovoru). Pokiaľ má byť takýto zásah do rodinného života legitímny, potom musí byť odôvodnený v prvom rade jeho nevyhnutnosťou so zreteľom na ďalšie okolnosti (ochrana záujmov maloletého), ale nielen výlučne zlepšením doterajších životných podmienok dieťaťa. To znamená, že nestačí, ak životné podmienky v rodine dieťaťa sú na kvalitatívne horšej úrovni, než by boli v niektorej z foriem náhradnej starostlivosti, pokiaľ sú ľudsky znesiteľné a neohrozujú riadnu výchovu maloletého dieťaťa. Náhradnú starostlivosť môže súd nariadiť až vtedy, keď ohrozenie riadnej výchovy dieťaťa nekvalitou jeho života preváži nad jeho záujmom podporovať biologické väzby a rodinný život. Dovtedy, než nastane takáto situácia, má štát povinnosť pozitívneho záväzku - to znamená podporovať rodinný život, konať pozitívne a vytvárať také podmienky, ktoré budú k ochrane rodinného života prispievať, pričom v prípade zásahu do rodinného života musí preferovať záujmy detí (PAVELKOVÁ, Bronislava. § 44 [Základné ustanovenie - všeobecne]. In: PAVELKOVÁ, Bronislava. Zákon o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov. 3. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2019, s. 261-262.).

17. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že otec maloletého X. (C. v priebehu konania nadobudla plnoletosť) má záujem sa o svojho maloletého syna riadne starať a zabezpečovať mu všestrannú starostlivosť. Otec má stabilný príjem, má stále bydlisko u svojej priateľky. Maloletý X. bol neodkladným opatrením zo dňa 19.02.2024 dočasne zverený do osobnej starostlivosti otca. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 16.02.2024 vyplýva, že maloletý sa dňa 12.02.2024 zúčastnil súdneho pojednávania vedenom na súde prvej inštancie vo veci úpravy styku s otcom. Maloletý bol vypočutý sudcom priamo na pojednávaní a uviedol, že chce ísť k otcovi a nechce sa už vrátiť k starým rodičom do I.. Maloletý dňa 13.02.2024 len v prítomnosti zamestnankyne odd. SPODaSK ÚPSVaR O. C. A. vyslovil svoj názor, že k otcovi odišiel dobrovoľne bez nátlaku a chce v starostlivosti otca aj zostať.

18. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

19. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

20. Odvolací súd dáva účastníkom konania do pozornosti čl. 41 ods. 4 Ústavy SR, z ktorého jednoznačne vyplýva, že starostlivosť o deti a ich výchova je nielen právom rodičov, ale aj právom dieťaťa, ktoré má právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť, pričom toto právo môže byť obmedzené výhradne na základe rozhodnutia súdu a v súlade s literou zákona.

21. Zo správ kolízneho opatrovníka maloletého a oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately A. C. D., ktoré si vyžiadal odvolací súd za účelom aktualizácie pomerov a vzťahov medzi maloletým, jeho otcom a starými rodičmi v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia vyplýva, že maloletý X. žije v spoločnej domácnosti s otcom a jeho partnerkou v N.I. XX. Maloletý je žiakom X. ročníka O. L. Š. X. A. I., v odbore X.D.; so školou je spokojný, dosahuje dobré výsledky a počas školského týždňa je ubytovaný na internáte v I.. Maloletý uviedol, že počas letných prázdnin bol pri starých rodičoch v I., cez víkendy sa pravidelne stretáva so svojím starším bratom a sestrou a vracia sa k starým rodičom do obce I.. Dochádzanie k starým rodičom mu vyhovuje viac, lebo ráno nemusí vstávať tak zavčasu ako, keď dochádza od otca. Taktiež v I.K. má kamarátov, s ktorými dochádza do školy. Otec maloletému uhrádza náklady spojené s ubytovaním na internáte vo výške 240 eur mesačne a pravidelne mu zasiela vreckové na jeho bankový účet. V priebehu prázdnin otec maloletému zaslal sumu vo výške cca 600 eur, ktorá bola určená na nákup školských pomôcok, oblečenia a ďalších potrieb spojených so začiatkom štúdia a taktiež ako vreckové. Otec zdôraznil, že maloletému nebráni v styku so starými rodičmi a nemá žiadne výhrady voči tomu, aby ich pravidelne navštevoval. Otec sa však naďalej chce o maloletého syna starať, je prístupný dohode na styku so starými rodičmi a to tak, aby maloletý trávil každý druhý víkend u starých rodičov. Otec má za to, že vzhľadom na citlivé obdobie dospievania je dôležité, aby mal maloletý určené primerané hranice, ktoré mu pomáhajú v jeho rozvoji a zároveň otcovi záleží na jeho budúcnosti.

22. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že vzťahy medzi otcom a starými rodičmi maloletého X. z matkinej strany sú vyhrotené, až toxické. Na pojednávaniach pred súdom prvej inštancie došlo medzi otcom a starými rodičmi k hádkam, vzájomnému osočovaniu, vyčítaniu si skutočností z minulosti a k správaniu, ktoré nie je v záujme maloletého dieťaťa, ktoré sa momentálne nachádza v zložitom období dospievania. Maloletý sa už k celej situácii medzi otcom, starými rodičmi a partnerkou otca nechce vyjadrovať. Na strane maloletého došlo k zmene pomerov; nastúpil na O. školu, cez týždeň sa zdržiava na internáte spolu so svojimi rovesníkmi a na víkendy sa vracia k starým rodičom, kde sa zdržiava aj jeho staršia sestra. Na druhej strane otec stále prejavuje záujem o maloletého, o jeho štúdium, snaží sa nastoliť pravidlá, aby maloletý získal primerané vzdelanie, ktoré je potrebné pre jeho uplatnenie v živote; je prístupný dohodnúť sa na styku so starými rodičmi, keďže vie, že maloletému záleží na budovaní vzťahu so starými rodičmi z matkinej strany. Otec uhradza maloletému všetky náklady spojené s ubytovaním na internáte a zasiela mu vreckové na jeho potreby. Maloletý X. je momentálne v zložitom období puberty, nemá ešte vyhranený názor na svoj život a budúcnosť. To, čo mu vadilo v domácnosti starých rodičov, mu teraz vadí v domácnosti otca. Je zrejmé, že hľadá ľahší a voľnejší výchovný štýl. V domácnosti otca má stanovené pravidlá, ktoré musí dodržiavať, čo je v jeho prospech, nakoľko počas bývania u otca si zlepšil prospech v škole; otec zabezpečil maloletému aj doučovanie z matematiky a návštevu u detskej psychologičky, spolupracoval so školou.

23. Tvrdenia starých rodičov uvedené v odvolaní, že otec návrhom na zrušenie spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti sleduje len zrušenie jeho vyživovacej povinnosti a o maloletého nebude prejavovať žiaden záujem, sú tak vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, nedôvodné.

24. Aj odvolacia námietka na starých rodičov týkajúca sa odignorovania názoru maloletého X., je nedôvodná. Súd prvej inštancie sa v priebehu celého konania a napokon aj v odôvodnení napadnutého rozsudku zaoberal názorom maloletého. Mal za to, že za zmenou v názore maloletého je prísnejší režim a nastavené pravidlá v domácnosti jeho otca, oproti výchove a režimu v domácnosti starých rodičov. Tak ako súd prvej inštancie, aj odvolací súd zastáva názor, že je v najlepšom záujme maloletého čo najskôr obnoviť rodičovské puto medzi otcom a synom, ktorí zdieľajú spoločné záujmy a je nevyhnutné vytvoriť priestor, aby sa rodičovské puto medzi otcom a synom mohlo rozvíjať prostredníctvom osobnej starostlivosti otca, ktorý má záujem starať sa o maloletého osobne, a za jeho výchovu ako rodič aj zodpovedať.

25. Odvolací súd má za to, že konfrontačné správanie starých rodičov voči jeho otcovi, ktorý má záujem sa o neho riadne starať a participovať na jeho starostlivosti a výchove, nie je na prospech maloletého, preto dôrazne apeluje na všetky osoby, ktoré majú vplyv na výchovu a starostlivosť o maloletého, najmä na starých rodičov, ale aj na partnerku otca, aby nadradili záujmy a prospech maloletého X. nad vlastné záujmy a negatívne postoje voči otcovi maloletého. Odvolací súd nijako nespochybňuje vzájomné puto a citovú väzbu, ktoré sa vytvorilo medzi maloletým a jeho starými rodičmi, no má za to, že v najlepšom záujme maloletého je, aby vyrastal s otcom, ktorý má záujem, a aj vhodné podmienky na to, aby sa o maloletého riadne staral a upevňoval s ním svoj vzťah. Je v rozpore so záujmom maloletého, aby musel vzájomný kontakt (osobný, či telefonický) so starými rodičmi pred otcom tajiť, a tiež naopak pred starými rodičmi tajiť skutočnosť, že je v kontakte s otcom. Otec a starí rodičia z matkinej strany sú okrem jeho súrodencov najbližšia rodina, ktorá mu má nezištne pomáhať realizovať jeho životné ciele a predsavzatia, a to prostredníctvom slušnej vzájomnej komunikácie. Otec maloletého si tiež musí uvedomiť, že záujmy maloletého syna majú prednosť pred záujmami jeho partnerky, a on ako dospelá osoba a otec, musí na základe spoločnej komunikácie nastaviť pravidlá slušného vzájomného vzťahu syna a partnerky.

26. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku o zrušení spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti u maloletého (výroky II. a III.) a vo výroku o trovách konania (výrok IV.) postupom podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP ako vecne správny potvrdil.

27. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov; § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).